
LITERATUURBESPREKING

“Van bemoei naar groeizorg. Methodieken voor de OGGz.”

Gerard Lohuis, Ronald Schilperoort en Gert Schout.

Wolters Noordhoff Groningen

ISBN 90 01 553494

Gebonden 155 p fl 39,90 i 18,10

Met grote heldere bijna ondeugende ogen kijkt hij de grote zaal in waar zo'n 250 collega sociaal psychiatrisch verpleegkundigen aanwezig zijn om te luisteren naar de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van de openbare geestelijke gezondheidszorg. Hij is net uitgedaagd door Judith Wolf, die de bijeenkomst voorziet, maar in Groningen aan de basis heeft gestaan van het zorgcoördinatie project. Z'n boodschap is simpel, maar zo vreselijk belangrijk. Het gaat om normaal menselijk contact. Een kopje koffie drinken met elkaar. Om zorg voor elkaar. Je moet mensen willen ontmoeten en ze niet als een "bundel van symptomen zien". Het probleem is de aanleiding voor een langdurig proces waarin de ontwikkeling centraal moet staan en waarin alles wat het milieu te bieden en te onthouden heeft een minstens zo groot belang heeft. Gerard Lohuis, een van de auteurs van het boek *Van bemoei naar groei zorg* is aan het woord op de studiemiddag van de NVSPV op 1 november 2001. Hij heeft nieuwe woorden gevonden voor zaken waarin we met z'n allen een beetje de weg kwijt waren. Samen met z'n mede auteurs. Ze hebben ze opgeschreven in een prachtig boek. Andere woorden voor zaken die eerder als van zelfsprekend onder sociale psychiatrie konden worden gevat. Ze noemen het in Groningen handen uit de mouwen psychiatrie. Ze noemen de

mensen waar ze voor werken probleemkluwen-cliënten. De context en het verhaal van mensen staat steeds centraal bij de wijze waarop ze werken. Er spreekt een groot respect uit. Dat lees je terug in de kleine en grote verhalen die door het boek heen aangeven waar het eigenlijk allemaal omgaat. Het gaat om het tonen van compassie en solidariteit met een groep die achter een masker van anti sociaal gedrag afglijd naar de rand van de samenleving en zich niet of nauwelijks laat benaderen. De auteurs tonen met creativiteit en humor hoe dat wel mogelijk is. Zo is het ze opgevallen dat veel mensen uit de doelgroep op het verkeerde moment, bij het verkeerde loket met een verkeerde vraag komen. Ze noemen dat het probleem van de drie V's. Of spreken ze van het "JanJaap effect" als de hulpverlener en de cliënt elkaar in het eerste contact niet begrijpen. Een dergelijke creatieve en humoristische benadering beklijft in het hoofd van de veldwerker. Maar ze schrijven ook over serieuze zaken als communicatieve diagnostiek, actieve benadering, vraaggerichte zorg, motivationele benadering en narratieven. Interessant is de wijze waarop ze de ontwikkeling van het werk in Groningen de revue laten passeren. Aanvankelijk heb je het gevoel dat je de draad kwijtraakt in de vele activiteiten en initiatieven. Het zijn de uitingen van een pragmatische aanpak die zeer herkenbaar is voor collega's, waaronder mijzelf, die nog op de afdeling sociale psychiatrie van een ambulante werkende instelling hebben gewerkt. Het lijkt uiteindelijk een flexibele wijze van

kansen pakken en ingaan op behoeftes van mensen.

Wat uiteindelijk blijft hangen is het angstige gevoel dat sociale psychiatrie anno 2001 alleen nog bij de GG&GD wordt gepraktiseerd. Of is er toch een beweging die breder en sterker aan het worden is met kwartier maken, bemoeizorg, cliënt gestuurde projecten, multiloog en projecten voor mensen

die stemmen horen en daar anders mee om willen gaan.

Ik ben erg blij en trots op deze collega SPV-en die vanuit een grote deskundigheid en met gevoel hebben opgeschreven hoe je sociale psychiatrie anno 2001 bedrijft. Die Jan Bastiaansprijs hebben ze dik verdiend.

Ivonne van der Padt